

ประเด็นน่ารู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน

โดยนายพรชัย ด้านวิวัฒน์

รองอธิบดีกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร

30 สิงหาคม 2554

ประวัติ/ความเป็นมาของอาเซียน

ความหมายของตราสัญลักษณ์อาเซียน

สีน้ำเงิน สันติภาพและความมั่นคง
สีแดง ความกล้าหาญและก้าวหน้า
สีเหลือง ความเจริญรุ่งเรือง
สีขาว ความบริสุทธิ์

ธงชาติ 10 ต้น คือ 10 ประเทศรวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว

วงกลม แสดงถึงความเป็นเอกภาพ

วันอาเซียน 8 สิงหาคม

ASEAN Factsheet

สมาชิกผู้ก่อตั้งปี 1967

- ไทย
- มาเลเซีย
- อินโดนีเซีย
- ฟิลิปปินส์
- สิงคโปร์

สมาชิกเพิ่มเติม

- + บรูไน ดารุสซาลาม ปี 1984
- + เวียดนาม ปี 1995
- + ลาว ปี 1997
- + พม่า ปี 1997
- + กัมพูชา ปี 1999

ประชากร - 600 ล้านคน

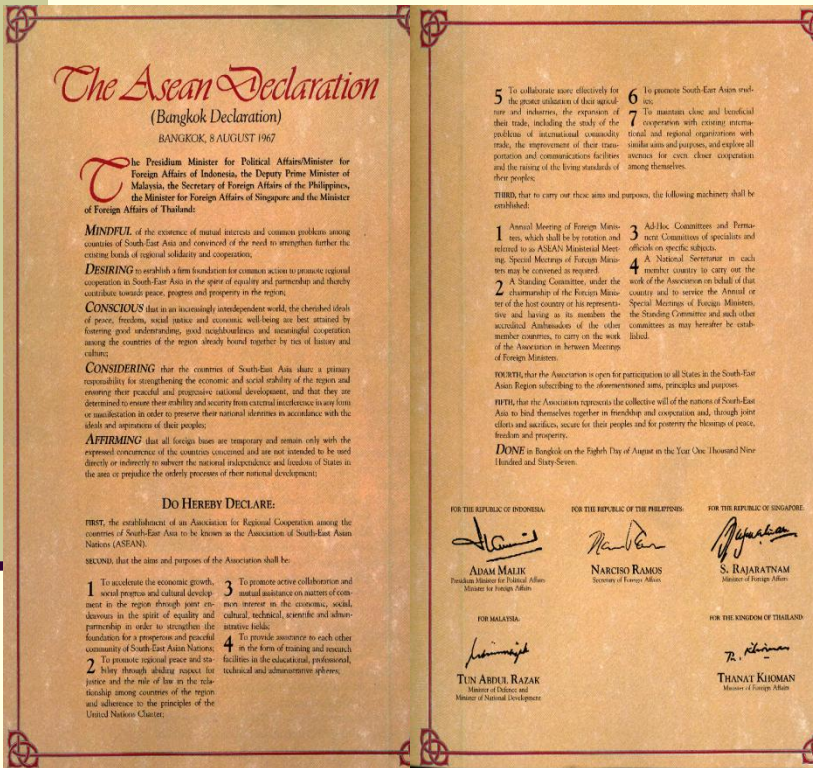
พื้นที่- 4.5 ล้าน ตาราง กม.

ศาสนาหลัก- อิสลาม พุทธ คริสต์ ฮินดู

GDP รวม 1.5 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ

การค้ารวม 1.8 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ

จุดเริ่มต้นของอาเซียน

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510
 รมว.กต. อินโดนีเซีย (นายอาดัม มาลิก)
 มาเลเซีย (ตุน อับดุล ราซัค บิน ฮุสเซน)
 ฟิลิปปินส์ (นายนาซีโซ รามอส) สิงคโปร์
 (นายเอส ราชารัตนัม) และไทย (พันเอก
 ถนัด คอมันตร์ ลงนาม ใน “ปฏิญญา
 กรุงเทพฯ” (Bangkok Declaration)

วัตถุประสงค์ของอาเซียน

- ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิก
- ดำรงสันติภาพ เสถียรภาพ ความมั่นคง
- เสริมสร้างเศรษฐกิจและความอยู่ดีกินดีของประชาชน
- พัฒนาสังคมและวัฒนธรรม
- ส่งเสริมความร่วมมือกับภายนอก และองค์การระหว่างประเทศต่างๆ

หลักการพื้นฐานของอาเซียน

- การตัดสินใจโดยใช้ฉันทามติ (Consensus)
- การไม่แทรกแซงในกิจการภายในของกันและกัน (Non-interference)
- การร่วมมือเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน (Prosperity)

ความสำคัญของอาเซียนต่อไทย

- เป็นกลไกสร้างความไว้วางใจ รักษาสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค
เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทย
- เป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทย มีมูลค่าการค้าระหว่างกัน 59,250 ล้าน USD
คิดเป็นร้อยละ 20.7 ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของไทย
- เป็นตลาดส่งออกที่สำคัญ คิดเป็นร้อยละ 21.3 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด
ของไทย
- นักท่องเที่ยว 4 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติ
ทั้งหมด

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

- ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 เมื่อ 20 พ.ย. 2550 ผู้นำอาเซียนได้ลงนามกฎบัตรอาเซียนซึ่งเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กร โดยมีเป้าหมาย 3 ประการคือ

- มีกฎกติกาในการทำงาน (Rules-based)

- มีประสิทธิภาพ

- มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

- รัฐสมาชิกได้ให้สัตยาบันกฎบัตรอาเซียนครบทั้ง 10 ประเทศเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2551

- มีผลใช้บังคับเมื่อ 15 ธ.ค. 2551

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

- ในแง่กฎหมาย ถือเป็นธรรมนูญ (Constitution) ขององค์กร
- ในแง่การเมือง เป็นการแสดงถึงเจตจำนงทางการเมืองที่จะให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

■ ในแง่กฎหมาย : ธรรมนูญ (Constitution)

- ❖ เป็นการก่อตั้ง ASEAN ให้เป็นองค์การระหว่างประเทศ
- ❖ ยืนยันการมีสถานะของ ASEAN
- ❖ ระบุหลักการสำคัญ อาทิ การไม่แทรกแซงกิจการภายใน, เคารพใน อธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดน, การระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี เป็นต้น

[ทำให้ ASEAN เป็น Rules Based Organization]

- ❖ การจัดโครงสร้างภายใน ASEAN

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

- ในแง่การเมือง : เจตจำนงค์ทางการเมืองที่จะให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน
 - ❖ วิสัยทัศน์
 - ❖ Unity in diversity (ASEAN Solidarity)
 - ❖ Consensus

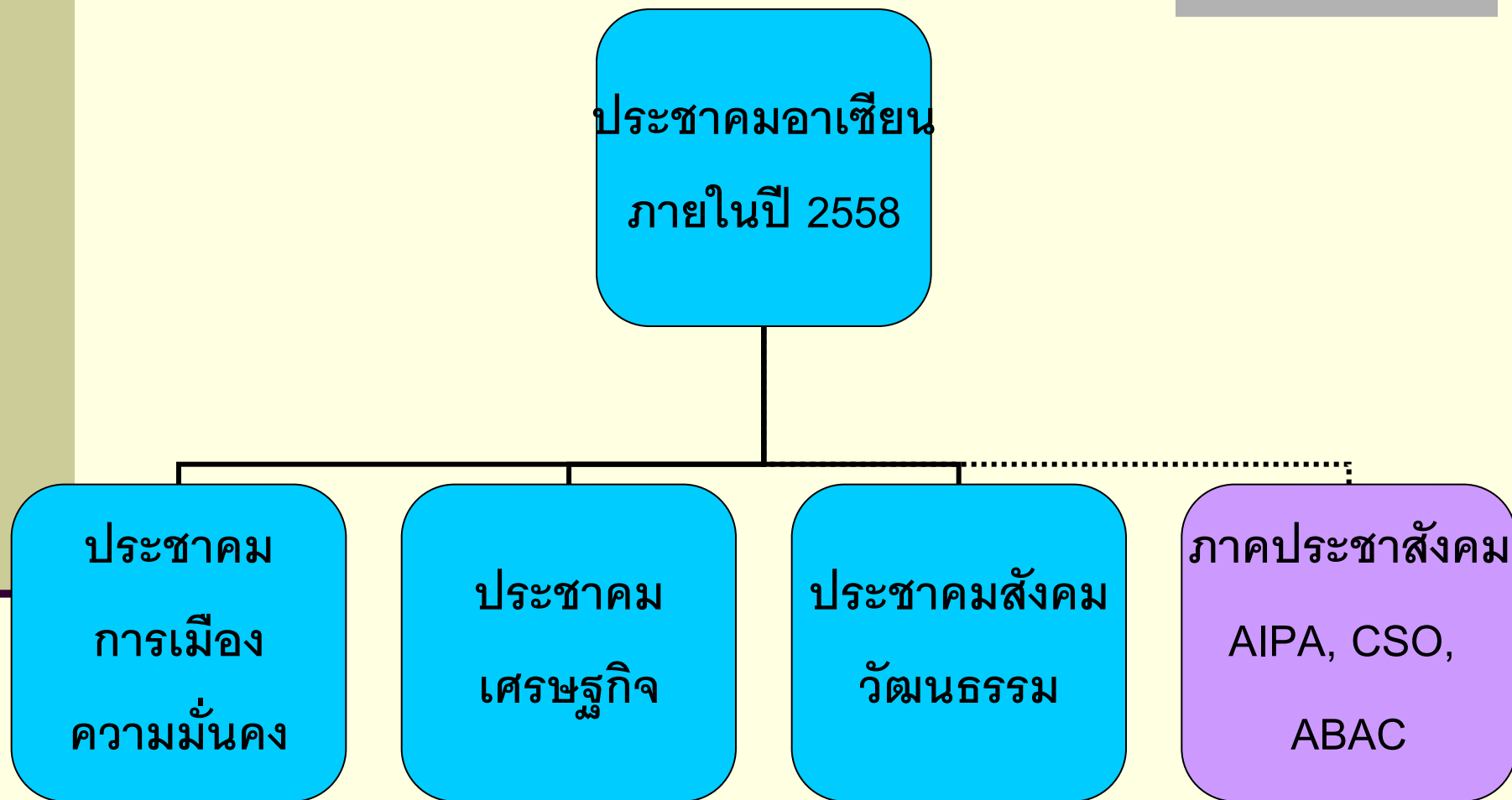
สารบัญ

- อารัมภบท
- หมวดที่ 1: ความมุ่งประสงค์และหลักการ
- หมวดที่ 2: สภาพบุคคลตามกฎหมาย
- หมวดที่ 3: สมาชิกภาพ
- หมวดที่ 4: องค์กร
- หมวดที่ 5: องค์ภาวะที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน
- หมวดที่ 6: ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์
- หมวดที่ 7: การตัดสินใจ
- หมวดที่ 8: การระงับข้อพิพาท

สารบัญ

- หมวดที่ 9: งบประมาณและการเงิน
- หมวดที่ 10: การบริหารและขั้นตอนการดำเนินงาน
- หมวดที่ 11: อัตลักษณ์และสัญลักษณ์
- หมวดที่ 12: ความสัมพันธ์ภายนอก
- หมวดที่ 13: บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย
- ภาคผนวก 1: องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา
- ภาคผนวก 2: องค์ภาวะที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน
- ภาคผนวก 3: ธงอาเซียน

โครงสร้างอาเซียนใหม่ภายใต้กฎบัตรฯ

ในการทำความตกลงกับต่างประเทศ ปัจจุบันอาเซียนได้
ยกร่างกฎระเบียบว่าด้วยการทำความตกลงระหว่าง
ประเทศโดยอาเซียน (Rules of Procedure for
Conclusion of International Agreements by ASEAN)

ข้อ 20

การปรึกษาหารือและฉันทามติ

- 1. โดยหลักการพื้นฐานให้การตัดสินใจของอาเซียนอยู่บนพื้นฐานของการปรึกษาหารือและฉันทามติ
- 2. หากไม่สามารถหาฉันทามติได้ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนอาจตัดสินใจว่า จะทำการตัดสินใจเฉพาะเรื่องนั้นอย่างไร
- 3. ไม่มีควมใดในวรรค 1 และ 2 ของข้อนี้กระทบถึงวิธีการตัดสินใจที่ระบุอยู่ในตราสารทางกฎหมายของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
- 4. ในกรณีที่มีการละเมิดกฎบัตรอย่างร้ายแรงหรือการไม่ปฏิบัติตาม ให้เสนอเรื่องดังกล่าวไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อการตัดสินใจ

ข้อ 33

พิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูต

- อาเซียนและรัฐสมาชิกต้องยึดมั่นในพิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูตที่มีอยู่ในการดำเนินกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน การเปลี่ยนแปลงใดๆจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

ข้อ 52

ความต่อเนื่องทางกฎหมาย

- 1. สนธิสัญญา อนุสัญญา ความตกลง ข้อตกลง ปฏิญญา พิธีสาร และตราสารอาเซียนอื่นๆทั้งหมด ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วก่อนการมีผลใช้บังคับของกฎบัตรนี้ ให้มีผลใช้ต่อไป
- 2. ในกรณีที่เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างสิทธิและพันธกรณีของรัฐสมาชิกอาเซียนภายใต้ตราสารดังกล่าวและกฎบัตรนี้ ให้ถือกฎบัตรเป็นสำคัญ

ข้อ 50

การทบทวน

- กฎบัตรนี้อาจได้รับการทบทวนห้าปีหลังจากที่มีผลใช้บังคับ หรือตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

องค์กรของอาเซียน

- ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN SUMMIT) (ข้อ 7)
- คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN COORDINATING COUNCIL) (ข้อ 8)
- คณะมนตรีประชาคมอาเซียน (ASEAN COMMUNITY COUNCILS) (ข้อ 9)
- องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา (ASEAN SECTORAL MINISTERIAL BODIES) (ข้อ 10)
- เลขาธิการอาเซียนและสำนักเลขาธิการอาเซียน (SECRETARY-GENERAL OF ASEAN AND ASEAN SECRETARIAT) (ข้อ 11)

องค์กรของอาเซียน

- คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (COMMITTEE OF PERMANENT REPRESENTATIVES TO ASEAN) (ข้อ 12)
- สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN NATIONAL SECRETARIATS) (ข้อ 13)
- องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน (ASEAN HUMAN RIGHTS BODY) (ข้อ 14)
- มูลนิธิอาเซียน (ASEAN FOUNDATION) (ข้อ 15)

สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ

- ในส่วนของประเทศไทย กรมอาเซียนมีสถานะเป็นสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติอีกฐานะหนึ่ง ในการนี้กลไกที่เกี่ยวข้อง คือ
 - ❖ คณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ
 - ❖ คณะกรรมการของแต่ละเสาประชาคม

มูลนิธือาเชียน

ภูมิหลัง

- ❖ ก่อตั้งมูลนิธิ ค.ศ.1997 (พ.ศ.2543) โดยรพว.กต ของประเทศสมาชิกอาเซียน ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งมูลนิธิอาเซียน ฉบับแก้ไข เพื่อให้มูลนิธิเป็นกลไกสนับสนุนทางการเงินให้กับโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมความตระหนักในความเป็นอาเซียน รวมทั้งมุ่งลดความยากจนและความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและสังคม โดยได้รับเงินบริจาคจากสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจาบางประเทศ (ไทยบริจาค 5 แสนดอลลาร์สหรัฐ)

เอกสิทธิ์ความคุ้มกันของผู้แทนถาวรและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของอาเซียน (ข้อ 19)

- อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูต ค.ศ.1961
- FUNCTIONAL NECESSITY (ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่)

ขอขอบคุณ

- ท่านสามารถดาวน์โหลดสไลด์ powerpoint ได้ที่ www.mfa.go.th/ASEAN
- asean_th@hotmail.com
- รายการ “เราคืออาเซียน” วิทยุสาราณรมย์ AM 1575 Khz ทุกวันศุกร์ เวลา 06.30 – 07.00 น.